

PROCEDUREBLAD BEHANDELING RAADSVOORSTEL

HET COLLEGE VERZOEKT U DIT RAADSVOORSTEL TE BEHANDELEN

ONDERWERP	: Financiële verordening gemeente Raalte 2017
ZAAKNUMMER	: 10809-2017
B&W VERGADERING	: 5 december 2017
AGENDACOMMISSIE	: 27 november 2017
RAADSVERGADERING	: 21 december 2017
PORTEFEUILLEHOUDER	: dhr. F. (Frank) Niens
BEHANDELEND AMBTENAAR	: Jannie Lozeman telefoon: 0572-347633, e-mail: jannie.lozeman@raalte.nl
FATALE TERMIJN(EN)	:

BIJLAGE(N):

(beslisdocumenten die meegezonden moeten worden)

1. Financiële verordening gemeente Raalte 2017

RAADSVOORSTEL

RAADSVERGADERING : 21 december 2017

ZAAKNUMMER : 10809-2017

ONDERWERP : Financiële verordening gemeente Raalte 2017

VOOR INFORMATIE : Jannie Lozeman
: telefoon: 0572-347633
e-mail: jannie.lozeman@raalte.nl

Samenvatting

In de financiële verordening gemeente Raalte 2017 worden de uitgangspunten voor het financieel beleid alsmede de regels voor het financieel beheer en voor de inrichting van de financiële organisatie van de gemeente Raalte vastgelegd. De financiële verordening gemeente Raalte 2017 is een update van de financiële verordening gemeente Raalte 2015.

Beslispunten

1. Vast te stellen de Financiële verordening gemeente Raalte 2017.

Inleiding

Artikel 212 gemeentewet geeft aan dat de raad een verordening vaststelt op het financiële beleid, het financiële beheer en de financiële organisatie. Het doel van artikel 212 is, dat de raad de uitgangspunten vastlegt voor de uitvoering van de financiële functie. De verordening bevat daarmee de kaders waarbinnen het college opereert.

De raad heeft in december 2015 de Financiële verordening gemeente Raalte 2015 vastgesteld. Met name door de wijzigingen in het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV), ingaande de begroting 2017, is actualisatie van de financiële verordening nodig.

De BBV wijzigingen die nu in de financiële verordening zijn vertaald, zijn:

- met de wijziging van het BBV is tenminste een set van verplichte beleidsindicatoren verplicht gesteld (artikel 2).
- de (deel) programma's zijn samengesteld op basis van taakvelden; voorheen was er sprake van producten (artikel 3).
- Door de wijzigingen in het BBV wordt de overhead extracomptabel toegerekend aan de leges en tarieven. De wijze waarop de overhead wordt toegerekend moet worden vastgelegd in de financiële verordening en op die manier worden vastgesteld door de raad (artikel 11).

Daarnaast zijn een aantal gemeente-specifieke wijzigingen doorgevoerd.

- de kader stellende financiële beleidsnota's zijn nu vermeld omdat de raad hiermee helderheid heeft welke beleidsnota's hij kan verwachten om invulling te geven aan zijn kader stellende rol (artikel 9).
- Het inkoop- en aanbestedingsbeleid wordt door de raad vastgesteld. Dit is nu vastgelegd in artikel 10.

Voor het overige zijn in de Financiële verordening gemeente Raalte 2017 op enkele plaatsen kleine redactionele wijzigingen aangebracht die verband houden met de wijziging van het BBV. Ook zijn hier en daar in de artikelen en de toelichting kleine wijzigingen aangebracht als verbeteringen van de vorige Financiële verordening gemeente Raalte 2015.

Wij hebben ons hierbij laten leiden door de modelverordening van de VNG en voorbeelden van andere gemeenten. Hierbij is aansluiting gezocht met de “couleur locale”.

Beoogd effect

Beschikken over een actuele financiële verordening.

Argumenten

1.1. Wijzigingen in het BBV met ingang van het begrotingsjaar 2017.

Met ingang van het begrotingsjaar 2017 zijn wijzigingen in het BBV doorgevoerd. Dit maakt actualisatie van de financiële verordening noodzakelijk.

1.2. Naast wijzigingen in het BBV ook enkele gemeente-specifieke wijzigingen doorgevoerd.

Naast de BBV wijzigingen zijn ook enkele gemeente-specifieke wijzigingen doorgevoerd. Hiermee krijgt de raad met name helderheid welke beleidsnota's hij kan verwachten om invulling te geven aan zijn kaderstellende rol.

1.3. Een compacte verordening met voldoende heldere kaders.

Uitgangspunt is geweest om een zo compact mogelijke verordening op te stellen. Geldende wet- en regelgeving (waaronder het Besluit Begroting en Verantwoording en de actieve informatieplicht) die van toepassing is, is niet opnieuw in deze verordening vastgelegd.

Met deze verordening is de raad in staat invulling te geven aan haar kader stellende en controlerende rol. Het college is vervolgens in staat binnen deze kaders op adequate wijze uitvoering te geven aan het financieel beleid, financieel beheer en financiële organisatie. Getracht is te voorkomen dat onnodige administratieve lasten ontstaan.

Kanttekeningen

Niet van toepassing.

Financiën

Niet van toepassing.

Vervolg

Uitvoering van de verordening is geborgd in de reguliere werkzaamheden.

Communicatie

De vastgestelde verordening zal op de gebruikelijke wijze gepubliceerd worden. Tevens zendt het college de verordening binnen twee weken na vaststelling door de raad aan gedeputeerde staten.

Bijlagen

1. Financiële verordening gemeente Raalte 2017.

Burgemeester en wethouders van Raalte,

de secretaris
Karin Cornelissen

de burgemeester
Martijn Dadema

RAADSBESLUIT

ZAAKNUMMER : 10809-2017

De raad van de gemeente Raalte,

gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders d.d. 5 december 2017; gelet op artikel 212 van de Gemeentewet;

Besluit:

vast te stellen de Financiële verordening gemeente Raalte 2017;

HOOFDSTUK 1 ALGEMENE BEPALINGEN

Artikel 1 Begripsbepaling

In deze verordening wordt verstaan onder:

- a. Team: iedere organisatorische eenheid binnen de gemeentelijke organisatie met een eigen rechtstreekse verantwoordelijkheid aan het college;
- b. administratie: het systematisch verzamelen, vastleggen, verwerken en verstrekken van informatie ten behoeve van het besturen, functioneren en beheersen van de gemeentelijke organisatie en de verantwoording die daarover moet worden afgelegd;
- c. rechtmatigheid: het in overeenstemming zijn met geldende wet- en regelgeving, waaronder gemeentelijke verordeningen en andere voorschriften.
- d. doelmatigheid: de mate waarin de gemeente er in slaagt met een zo beperkt mogelijke inzet van beschikbare middelen het gewenste resultaat te bereiken.
- e. doeltreffendheid: de mate waarin de gemeente erin slaagt met de geleverde prestaties de gestelde doelen of de beoogde maatschappelijke effecten van het beleid ook daadwerkelijk worden behaald.
- f. overheidsbedrijf: onderneming met privaatrechtelijke rechtspersoonlijkheid, niet zijnde een personenvennootschap met rechtspersoonlijkheid, waarin de gemeente, al dan niet tezamen met een of meer andere publiekrechtelijke rechtspersonen, in staat is het beleid te bepalen of een onderneming in de vorm van een personenvennootschap, waarin een publiekrechtelijke rechtspersoon deelneemt;

HOOFDSTUK 2 BEGROTING EN VERANTWOORDING

Artikel 2 Programma-indeling

1. De raad stelt de programma-indeling vast.
2. De raad stelt per (deel-) programma vast:
 - a. Het maatschappelijk doel en de hieruit voortvloeiende doelstellingen (outcome): wat willen we bereiken?
 - b. De te leveren prestaties (output): wat gaan we daarvoor doen?
 - c. De raming van baten en lasten (input): wat mag het kosten?

De raad stelt op voorstel van het college per (deel)- programma relevante indicatoren vast voor het meten van de gemeentelijke productie van goederen en diensten en de maatschappelijke effecten van het gemeentelijk beleid. Het voorstel van het college bevat ten minste de verplichte beleidsindicatoren, bedoeld in artikel 25, tweede lid, onder a, van het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten.

Artikel 3 Inrichting begroting en jaarstukken

1. Bij de begroting en de jaarstukken worden onder elk van de (deel)-programma's, het overzicht van algemene dekkingsmiddelen en het overzicht van de overhead, de baten en lasten per taakveld weergegeven.
2. Bij de uiteenzetting van de financiële positie in de begroting wordt van de nieuwe investeringen per investering het benodigde investeringskrediet weergegeven en wordt van de lopende investeringen het geautoriseerde investeringskrediet en de raming van de uitputting van het investeringskrediet in het lopende boekjaar weergegeven.
3. Bij de uiteenzetting van de financiële positie in de begroting wordt in aanvulling op het bepaalde in artikel 20 en artikel 21 van het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten inzicht gegeven in de ontwikkeling van de schuldpositie als gevolg van de begroting, de meerjarenraming, de investeringen en de grondexploitatie.
4. In de jaarrekening wordt van de investeringen de uitputting van de investeringskredieten weergegeven.

Artikel 4 Autorisatie begroting en investeringskredieten

1. De raad autoriseert met het vaststellen van de begroting de totale baten en de lasten per programma en het overzicht algemene dekkingsmiddelen, resultaten en onvoorzien.
2. Bij de begrotingsbehandeling geeft de raad aan van welke nieuwe investeringen hij op een later tijdstip een apart voorstel voor autorisatie van het investeringskrediet wil ontvangen. De overige nieuwe investeringen worden bij de begrotingsbehandeling met het vaststellen van de financiële positie geautoriseerd.
3. Indien het college voorziet dat een geautoriseerd programmabudget of investeringskrediet dreigt te worden overschreden, wordt dit door het college in de tussentijdse rapportage of in een eerstvolgende raadsvergadering aan de raad gemeld. Het college voegt hierbij een voorstel voor wijziging van het budget of het investeringskrediet of een voorstel voor bijstelling van het beleid. Aanpassingen in lasten en baten binnen een geautoriseerd programmabudget worden door het college bekrachtigd.
4. Voor investeringen in de loop van het begrotingsjaar, die niet in de begroting zijn opgenomen, legt het college voorafgaand aan het aangaan van de verplichtingen een investeringsvoorstel met een voorstel voor het vaststellen van een investeringskrediet aan de raad voor.

5. Het college is bevoegd, voor de uitvoering van de begroting te beschikken over de post onvoorzien. Bij de tussentijdse rapportage geeft het college een overzicht van de beschikkingen over de post Onvoorzien.
6. Ingeval budgetoverschotten zich ultimo het boekjaar voordoen als gevolg van nog niet uitgevoerde activiteiten, kan bij de vaststelling van de jaarrekening middels resultaatbestemming het restant overgeheveld naar het nieuwe boekjaar, of zoveel eerder middels een afzonderlijk raadsbesluit.

Artikel 5 Tussentijdse rapportage

1. Het college biedt de raad jaarlijks één tussentijdse rapportage aan: de zomernota
2. In de zomernota informeert het college de raad over:
 - a. De voortgang van het lopende collegeprogramma/ coalitieakkoord;
 - b. De realisatie van de begroting van de gemeente over de eerste 6 maanden van het lopende begrotingsjaar.
 - c. De inrichting van de rapportage komt overeen met de programmaindeling uit de programmabegroting van het lopende begrotingsjaar. In de rapportage wordt in ieder geval aandacht besteed aan afwijkingen betreffende beoogde doelstellingen, beoogde maatschappelijke effecten, beoogde prestaties en op afwijkingen betreffende geautoriseerde baten en lasten.
 - d. De voortgang van de grondexploitaties (projectenrapportage gebiedsontwikkeling).
 - e. De actuele financiële positie van de gemeente waarin ook het resultaat is opgenomen van de zomernota én de meicirculaire gemeentefondsuitkering welke in de maand mei van het lopende begrotingsjaar verschijnt.

Artikel 6 EMU-saldo

Wanneer het Rijk de gemeente bericht dat alle gemeenten samen het collectieve aandeel van gemeenten in het EMU-tekort, bedoeld in artikel 3, zesde lid, van de Wet houdbare overheidsfinanciën, hebben overschreden, informeert het college de raad of een aanpassing van de begroting nodig is. Als het college een aanpassing nodig acht, doet het college een voorstel voor het wijzigen van de begroting.

HOOFDSTUK 3 FINANCIËEL BELEID

Artikel 7 Waardering en afschrijving vaste activa

Activeringen en afschrijvingen vinden plaats conform de voorschriften van het Besluit Begroting en Verantwoording en volgens een door het college vastgestelde nota afschrijvingsbeleid.

Artikel 8 Reserves, voorzieningen en weerstandsvermogen

1. Het beleid met betrekking tot reserves, voorzieningen en weerstandsvermogen is nader uitgewerkt in de nota reserves, voorzieningen en weerstandsvermogen. Het college biedt de raad de nota reserves, voorzieningen en weerstandsvermogen aan. Deze nota wordt door de raad vastgesteld. Indien daartoe aanleiding is, wordt deze nota herijkt.
2. Jaarlijks komt bij de behandeling van de programmabegroting en het jaarverslag de reservepositie en de stand van het weerstandsvermogen aan de orde.

Artikel 9 Kaders financieel beleid

Het college biedt de raad in ieder geval de volgende (financiële) beleidsnota's aan:

1. Lokale heffingen
2. Verbonden partijen
3. Grondbeleid
4. Onderhoud kapitaalgoederen (onderverdeeld in deelbeleidsnota's)

Deze nota's worden door de raad vastgesteld. Indien daartoe aanleiding is worden ovengenoemde beleidsnota's herijkt.

Artikel 10 Inkoop- en aanbestedingsbeleid

Het beleid met betrekking tot inkoop en aanbesteding van goederen, werken en diensten is nader uitgewerkt in het inkoop- en aanbestedingsbeleid. Het college biedt de raad het inkoop- en aanbestedingsbeleid aan. Deze nota wordt door de raad vastgesteld. Indien daartoe aanleiding is, wordt deze nota herijkt.

Artikel 11 Kostprijsberekening

1. Voor het bepalen van de geraamde kostprijs van rechten en heffingen waarmee kosten in rekening worden gebracht, en van goederen, werken en diensten van de gemeente die worden geleverd aan overheidsbedrijven en derden, wordt een extracomptabel stelsel van kostentoerekening gehanteerd.
Bij deze kostentoerekening worden naast de directe kosten, de overheadkosten en de rente van de inzet van vreemd vermogen, reserves en voorzieningen voor de financiering van de in gebruik zijnde activa betrokken.
2. Bij de directe kosten worden betrokken de bijdragen aan en onttrekkingen van voorzieningen voor de noodzakelijke vervanging van de betrokken activa en de afschrijvingskosten van de in gebruik zijnde activa. Voor de rechten en heffingen waarmee kosten in rekening worden gebracht, worden daarbij ook de compensabele belasting over de toegevoegde waarde (BTW) en de gedeerde inkomsten van het kwijtscheldingsbeleid betrokken.
3. De toerekening van de overheadkosten aan de kostprijs van rechten en heffingen waarmee kosten in rekening worden gebracht, en van goederen, werken, diensten die worden geleverd aan overheidsbedrijven en derden, vindt als volgt plaats: er wordt gerekend met een vaste opslag voor de overhead. Om tot deze vaste opslag te komen, worden de totale kosten van de overhead gedeeld door het aantal fte in de organisatie, die rechtstreeks werken aan de producten en naar rato gebruik maakt van de overhead-faciliteiten (denk daarbij bijvoorbeeld aan huisvesting, ICT). Basis hierbij zijn de uurtarieven van het voorgaande begrotingsjaar verhoogd met de jaarlijkse loon- en/of prijsstijging.
4. Voor de toerekening van financieringsrente aan de in gebruik zijnde activa, bedoeld in het eerste lid, wordt het renteomslagpercentage gehanteerd. Het renteomslagpercentage wordt jaarlijks met de begroting vastgesteld.

Artikel 12 Prijzen economische activiteiten

1. Voor de levering van goederen, diensten of werken door de gemeente aan overheidsbedrijven en derden waarbij de gemeente in concurrentie met marktpartijen treedt, wordt ten minste de geraamde integrale kostprijs in rekening gebracht. Bij afwijking vanwege een publiek belang doet het college vooraf voor elk van deze activiteiten afzonderlijk een voorstel voor een raadsbesluit, waarin het publiek belang van de levering van de desbetreffende goederen, diensten of werken wordt gemotiveerd.
2. Bij het verstrekken van leningen of garanties door de gemeente aan overheidsbedrijven en derden worden ten minste de geraamde integrale kosten in rekening gebracht. Bij afwijking

vanwege een publiek belang doet het college vooraf een voorstel voor een raadsbesluit, waarin het publiek belang van de lening of de garantie wordt gemotiveerd.

3. Bij het verstrekken van kapitaal door de gemeente aan overheidsbedrijven en derden gaat het college uit van een vergoeding van ten minste de geraamde integrale kosten van de verstrekte middelen. Bij afwijking vanwege een publiek belang doet het college vooraf een voorstel voor een raadsbesluit, waarin het publiek belang van de kapitaalverstrekking wordt gemotiveerd.
4. Raadsbesluiten met de motivering van het publiek belang als bedoeld in de vorige leden zijn niet nodig als minder dan de integrale kostprijs in rekening wordt gebracht en sprake is van:
 - a. leveringen van goederen, diensten of werken en het verstrekken van leningen, garanties en kapitaal aan andere overheden voor zover deze leveringen en verstrekkingen zijn bedoeld voor de uitoefening van de publieke taak door die andere overheid;
 - b. een bevoordeling van activiteiten in het kader van een bij wet opgedragen publiekrechtelijke taak;
 - c. een bevoordeling van activiteiten in het kader van een toegekend bijzonder of uitsluitend recht waarvoor prijsvoorschriften gelden;
 - d. een bevoordeling van sociale werkplaatsen;
 - e. een bevoordeling van onderwijsinstellingen;
 - f. een bevoordeling van publieke media-instellingen; en
 - g. een bevoordeling die valt onder de reikwijdte van de staatssteunregels van het Werkingsverdrag van de Europese Unie en daarmee verenigbaar is.

Artikel 13 Vaststelling hoogte belastingen, rechten, leges en heffingen

1. Het college doet de raad jaarlijks een voorstel voor de hoogte van de gemeentelijke tarieven voor de belastingen, rechten, leges en heffingen.

Artikel 14 Financieringsfunctie

1. Het college draagt zorg voor:
 - a. een risicomijdende uitvoering van de treasuryfunctie;
 - b. het tijdig aantrekken van voldoende financieringsmiddelen om de (deel-)programma's binnen de door de raad vastgestelde kaders van de begroting uit te voeren.
 - c. het beheersen van de risico's verbonden aan de financieringsfunctie zoals renterisico's en kredietrisico's.
 - d. het beperken van de rentekosten van leningen;
 - e. het beperken van de interne verwerkingskosten en de externe kosten bij het beheren van de geldstromen en financiële posities.
2. Het college neemt bij het uitvoeren van de financieringsfunctie de volgende kaders in acht:
 - a. voor het aantrekken van financieringen met een looptijd langer dan één jaar worden ten minste drie prijsopgaven bij verschillende financiële instellingen gevraagd;
 - b. er wordt geen gebruik gemaakt van financiële derivaten als bedoeld in artikel 1, onder c, van de Wet financiering decentrale overheden.
3. Bij het verstrekken van leningen, het verstrekken van garanties en het verstrekken van risicodragend kapitaal bedingt het college indien mogelijk zekerheden.
4. De regels van het beleid en de organisatie genoemd in dit artikel worden uitgewerkt in het door het college vast te stellen Treasurystatuut.

HOOFDSTUK 4 FINANCIËLE ORGANISATIE EN FINANCIËEL BEHEER

Artikel 15 Administratie

De administratie is zodanig van opzet en werking, dat zij in ieder geval dienstbaar is voor:

- a. het sturen en het beheersen van activiteiten en processen in de gemeente als geheel en in de teams.
- b. het verstrekken van informatie over ontwikkelingen in de omvang van de vaste activa, voorraden, vorderingen, schulden, contracten, enzovoort.
- c. het verschaffen van informatie over uitputting van de toegekende budgetten en investeringskredieten en voor het maken van kostencalculaties.
- d. het verschaffen van informatie over indicatoren met betrekking tot de gemeentelijke productie van goederen en diensten en de maatschappelijke effecten van het gemeentelijke beleid.
- e. het afleggen van verantwoording over de rechtmatigheid, de doelmatigheid en de doeltreffendheid van het gevoerde bestuur in relatie tot de gestelde beleidsdoelen, de begroting en relevante wet- en regelgeving.
- f. de controle van de registratie van gegevens als zodanig en van de daaraan ontleende informatie, alsmede voor de controle op de rechtmatigheid, de doelmatigheid en de doeltreffendheid van het gevoerde bestuur in relatie tot de gestelde beleidsdoelen, de begroting en relevante wet- en regelgeving.

Artikel 16 Financiële organisatie

Het college draagt zorgt voor:

- a. een eenduidige indeling van de gemeentelijke organisatie en een eenduidig toewijzing van de gemeentelijke taken aan de teams;
- b. een adequate scheiding van taken, functies, bevoegdheden, verantwoordelijkheden;
- c. de verlening van mandaten en volmachten voor het aangaan van verplichtingen ten laste van de toegekende budgetten en investeringskredieten;
- d. de interne regels voor taken en bevoegdheden, de verantwoordingsrelaties en de bijbehorende informatievoorziening van de financieringsfunctie;
- e. de te maken afspraken met de teams over de te leveren prestaties, de daarvoor beschikbare middelen en de wijze en frequentie van rapportage over de voortgang van de activiteiten en uitputting van middelen;
- f. de kostenverdeelsleutels voor het eenduidig toewijzen van baten en lasten aan de taakvelden;
- g. het beleid en de interne regels voor de steunverlening en de toekenning van subsidies aan ondernemingen en instellingen; en
- h. het beleid en de interne regels voor het voorkomen van misbruik en oneigenlijk gebruik van gemeentelijke regelingen en eigendommen, opdat aan de eisen van rechtmatigheid, controle en verantwoording wordt voldaan.

Artikel 17 Interne controle

Het college zorgt ten behoeve van het getrouwe beeld van de jaarrekening en de rechtmatigheid van de baten en lasten en de balansmutaties voor de jaarlijkse interne toetsing van de getrouwheid van de de informatieverstrekking en de rechtmatigheid van de beheershandelingen. Bij afwijkingen neemt het college maatregelen tot herstel.

HOOFDSTUK 5 SLOTBEPALINGEN

Artikel 18 Intrekken oude verordening en overgangsrecht

De financiële verordening gemeente Raalte 2015 wordt ingetrokken, met dien verstande dat zij van toepassing blijft op de jaarrekening en het jaarverslag en bijbehorende stukken van het begrotingsjaar voorafgaand aan het jaar waarin deze verordening in werking treedt.

Artikel 19 Inwerkingtreding en citeertitel

1. Deze verordening treedt in werking op de dag na bekendmaking en werkt terug tot 1 januari 2017.
2. Deze verordening wordt aangehaald als: Financiële verordening gemeente Raalte 2017.

Aldus besloten in de vergadering van 21 december 2017.

de griffier
Jan Bouke Zijlstra

de voorzitter
Martijn Dadema

TOELICHTING BEHOREND BIJ: “Financiële verordening gemeente Raalte 2017”

Artikelsgewijze toelichting:

Artikel 1 Begripsbepaling

Voor de gehanteerde begrippen in de verordening gelden de definities uit de Gemeentewet, de Wet financiering decentrale overheden (wet Fido), het Besluit begroting en verantwoording Provincies en Gemeenten (BBV) en het Besluit accountantscontrole Provincies en Gemeenten. Overige begrippen uit de verordening worden in artikel 1 van de verordening gedefinieerd. Het begrip overheidsbedrijf is gedefinieerd om nader invulling te kunnen geven aan de verplichtingen die volgen uit de Mededingingswet voor het vaststellen van de hoogte van prijzen.

Artikel 2 Programma-indeling

Dit artikel bevat bepalingen over de inrichting van de begroting waarin de kaderstellende functie van de raad tot uiting komt. De raad legt op basis van dit artikel een belangrijk deel van de infrastructuur van de begroting vast, evenals de indicatoren voor de uitvoering van het beleid waarop de raad wil sturen en controleren.

Artikel 3 Inrichting begroting en jaarstukken

In dit artikel zijn bepalingen opgenomen voor de inrichting van de begroting en de jaarstukken. Het artikel schrijft voor, dat de baten en lasten onder de programma's in de begroting per taakveld worden weergegeven.

In het tweede lid wordt de verplichting in het BBV (artikel 20) om in de begroting aandacht te besteden aan de investeringen nader uitgewerkt door te bepalen, dat er bij de uiteenzetting van de financiële positie een overzicht van de investeringen wordt gegeven. Dit is nodig om ook de autorisatie van investeringskredieten mogelijk te maken. Bij investeringen moet ook worden gedacht aan grondexploitaties.

Het derde lid bepaalt, dat in aanvulling op het bepaalde in het BBV de gevolgen van de begroting en meerjarenraming voor de gemeentelijke schuldpositie inzichtelijk worden gemaakt.

In het vierde lid wordt voor de jaarrekening het inzicht in de uitputting van investeringskredieten geregeld.

Artikel 4 Autorisatie begroting en investeringskredieten

Artikel 4 bevat nadere regels voor de autorisatie van de begroting en investeringskredieten. Autorisatie van de baten en lasten vindt plaats op programmaniveau (lid 1).

Naast lopende uitgaven worden er ook investeringsuitgaven gedaan welke geautoriseerd moeten worden. Voor de autorisatie van deze investeringskredieten is gekozen deze bij de begrotingsbehandeling mee te nemen. Wel kan de raad bij de begrotingsbehandeling aangeven welke investeringskredieten hij op een later tijdstip wil autoriseren (lid 2). Zo kan de raad de autorisatie van politiek belangrijke investeringen combineren met de behandeling van de inhoudelijke kant van het investeringsvoorstel. Het bedrag van een dergelijke investering blijft wel op de begroting staan als voorziene uitgaaf, maar de raad autoriseert de uitgaaf nog niet. Het college is nog niet bevoegd verplichtingen voor de investering aan te gaan.

In lid 3 is bepaald hoe het college moet handelen bij dreigende overschrijdingen van een geautoriseerd programmabudget of investeringsbudget. Ook is in dit lid bepaald hoe en wanneer begrotingswijzigingen door de raad dan wel door het college worden bekrachtigd.

Gedurende het begrotingsjaar kunnen ook investeringsvoornemens op tafel komen die bij het opstellen van de begroting nog niet waren voorzien. Lid 4 regelt de autorisatie van de investeringskredieten voor deze investeringen.

In lid 5 is bepaald dat het college bevoegd is te beschikken over de post onvoorzien. Bij de tussentijdse rapportage geeft het college een overzicht van de besteding van deze post.

Lid 6 regelt hoe om te gaan met nog benodigde budgetten als gevolg van niet uitgevoerde activiteiten per ultimo het boekjaar.

Bij de uitvoering van (meerjarige) activiteiten en bijbehorende lasten worden de lasten in het nieuwe jaar verantwoord. Bij de vaststelling van de jaarrekening en de daarin opgenomen resultaatbestemming of eventueel eerder met een afzonderlijk raadsbesluit stemt de gemeenteraad op grond van een geactualiseerde uitvoeringsplanning vervolgens in met het overhevelen van de niet aangewende middelen als gevolg van nog niet uitgevoerde activiteiten naar het nieuwe begrotingsjaar. In formele zin worden er dan in het begin van het nieuwe begrotingsjaar activiteiten uitgevoerd en budgetten van het afgesloten jaar naar het nieuwe begrotingsjaar overgeheveld zonder dat daar vooraf voor dat jaar toestemming is gegeven door de gemeenteraad. Anderzijds zijn het wel (meerjarige) activiteiten die passen binnen het beleid want de gemeenteraad had voor het vorige begrotingsjaar immers al ingestemd met de uitvoering van de activiteiten en de bijbehorende lasten. Vanaf het moment van de uitvoering van de activiteiten tot de besluitvorming over de jaarrekening neemt het College van burgemeester en wethouders het risico van tijdelijk onrechtmatig handelen.

Artikel 5 Tussentijdse rapportage

Een belangrijk onderdeel van de planning en control-cyclus voor de raad is de tussentijdse rapportage ofwel de zomernota. Op basis van de zomernota wordt de raad “de tussenbalans” geschetst van de uitvoering van het collegeprogramma/ coalitieakkoord, de afwijkingen (mee- en tegenvallers) ten opzichte van de vastgestelde begroting en de realisatie van eventuele bezuinigingstaakstellingen. Jaarlijks bij de tussentijdse rapportage verstrekt het college aan de raad de projectenrapportage gebiedsontwikkeling. In deze rapportage wordt de voortgang van de grondexploitaties weergegeven. Tevens wordt bij de tussentijdse rapportage de actuele financiële positie geschetst.

Artikel 6 EMU-saldo

Voor gemeenten is in de Wet houdbare overheidsfinanciën vastgelegd, dat ze een aandeel hebben in het plafond voor het totale EMU-tekort van Nederland. Wordt dit gemeentelijk aandeel in het EMU-tekort door de gezamenlijke gemeenten overschreden, dan kan dat tot een correctieve maatregel van het Rijk leiden of tot een boete uit Europa die naar gemeenten wordt doorvertaald. Maar het kan ook zijn, dat de overschrijding niet tot aanvullend beleid van het Rijk of Europa leidt.

Gemeenten krijgen in het voorjaar van het Rijk bericht of het gemeentelijk aandeel in het nationale toegestane EMU-tekort met de lopende begroting dreigt te worden overschreden. Ook wordt dan duidelijk of daarop actie van gemeenten is gewenst. Pas als dit laatste het geval is, moeten gemeenten met een individueel EMU-saldo hoger dan de gemeentelijke EMU-referentiewaarde hun begroting neerwaarts bijstellen om de overschrijding van het collectieve aandeel ongedaan te maken. In het artikel is opgenomen, dat het college de raad informeert als de gemeente van het Rijk een bericht heeft ontvangen dat het toegestane EMU-tekort voor alle gemeenten dreigt te worden overschreden. Als daarop actie nodig is van de gemeente, doet het college een voorstel voor het wijzigen van de begroting.

Artikel 7 Waardering & afschrijving vaste activa

In het tweede lid van artikel 212 Gemeentewet is onder letter a de uitdrukkelijke bepaling opgenomen dat de financiële verordening in elk geval de regels voor waardering en afschrijving van activa bevat. Hieraan is in dit artikel invulling gegeven.

Artikel 8 Reserves, voorzieningen en weerstandsvermogen

Het eerste lid bepaalt dat het college een beleidsnota over de reserves, voorzieningen en weerstandsvermogen aan de raad aanbiedt. Met het vaststellen van deze nota stelt de raad de kaders vast voor de vorming van reserves en voorzieningen en het weerstandsvermogen.

In tegenstelling tot de financiële verordening 2015 is in deze financiële verordening niet ingegaan op het rentebeleid. In 2016 is de nieuwe notitie rente van de commissie BBV verschenen. In deze notitie is vastgelegd hoe de gemeente de rentelasten in de begroting moet ramen en de jaarrekening moet verantwoorden. Hiermee is de gemeentelijke beleidsvrijheid met betrekking tot het rentebeleid beperkt. Jaarlijks bij de begroting en de jaarrekening wordt het actuele rentebeleid toegelicht in de paragraaf financiering.

Artikel 9 Kaders financieel beleid

Dit artikel bepaalt binnen welke door de raad gestelde financiële beleidskaders het college invulling kan geven aan het financieel beleid. Hierbij is aansluiting gezocht met de verplichte paragrafen in de begroting. Voor het onderdeel kapitaalgoeden kan gekozen worden voor deelbeleidsnota's. Denk hierbij aan bijvoorbeeld onderhoud gemeentelijke gebouwen, wegen, kunstwerken, straatmeubilair, groen). In de financiële verordening 2015 was dit artikel niet opgenomen. Om helderheid te geven welke beleidsnota's de raad kan verwachten om invulling te geven aan zijn kaderstellende rol is dit artikel nu toegevoegd.

Artikel 10 Inkoop- en aanbestedingsbeleid

Dit artikel bepaalt dat het college een beleidsnota met betrekking tot de inkoop- een aanbesteding voor goederen, werken en diensen aanbiedt aan de raad. Met het vaststellen van deze nota stelt de raad de kaders vast voor het inkoop- een aanbestedingsbeleid.

Artikel 11 Kostprijsberekening

Artikel 212 Gemeentewet bepaalt in het tweede lid, onder b, dat de verordening in ieder geval de grondslagen bevat voor de berekening van de door het gemeentebestuur in rekening te brengen prijzen en van tarieven voor rechten als bedoeld in artikel 229b en heffingen als bedoeld in artikel 15.33 van de Wet milieubeheer. De grondslagen voor de prijzen die de gemeente bij overheidsbedrijven en derden in rekening brengt, en voor de tarieven van rechten en heffingen waarmee kosten in rekening worden gebracht, worden gevormd door de opbouw van de kostprijs. Met de herziening van het BBV met ingang van 2017 moeten de overheadkosten apart worden verantwoord. Ze worden bij de gemeente niet meer doorberekend aan de taakvelden. Daarmee vervalt de mogelijkheid om de integrale kostprijzen in de administratie van de baten en lasten op taakvelden van de beleidsbegroting, de financiële begroting, het jaarverslag en de jaarrekening in beeld te brengen. De kostprijzen moeten daarom extracomptabel worden berekend en vastgelegd. Het eerste lid van dit artikel bepaalt, dat de kostprijsberekeningen extracomptabel worden vastgelegd en dat de kostprijzen bestaan uit de directe kosten en een opslag voor de overhead en voor de rente over de inzet van vreemd vermogen, reserves en voorzieningen voor de financiering van (vaste) activa die voor desbetreffende rechten en heffingen en voor de desbetreffende goederen, werken en diensten worden ingezet.

Het tweede lid bepaalt, dat ook bijdragen aan en onttrekkingen van voorzieningen voor de noodzakelijke vervanging van de betrokken activa en de afschrijvingskosten van de in gebruik

zijnde activa worden betrokken bij de kostprijsberekening. Voor de gemeentelijke rechten en heffingen waarmee kosten in rekening worden gebracht zoals de rioolheffing, worden in de kostprijsberekening ook de compensabele BTW en de gedeerde inkomsten van het kwijtscheldingsbeleid meegenomen.

Het derde lid geeft aan op welke wijze de toerekening van de overheadkosten plaats vindt aan de kostprijs van rechten en heffingen waarmee kosten in rekening worden gebracht, en over de kostprijs van prijzen van goederen, diensten en werken die worden geleverd aan overheidsbedrijven en derden.

Het vierde lid geeft aan op welke wijze de financieringsrente aan de in gebruik zijnde activa, bedoeld in het eerste lid, plaats vindt. Toerekening vindt plaats overeenkomstig de in het BBV, notitie rente, vastgelegde omslagmethodiek. Toepassing van deze omslagmethodiek levert het renteomslagpercentage op. Dit omslagpercentage wordt jaarlijks bij de begroting vastgesteld (paragraaf financiering).

Artikel 12 Prijzen economische activiteiten

Als een gemeente goederen, diensten of werken levert aan overheidsbedrijven of derden dan mag zij deze activiteiten niet bevoordelen als het economische activiteiten betreffen. Economische activiteiten zijn hier activiteiten waarmee de gemeenten in concurrentie met andere ondernemingen treedt. Het bevoordelingsverbod houdt feitelijk in, dat ten minste een integrale kostprijs voor de levering van goederen, diensten werken en het verstrekken van leningen garanties en kapitaal in rekening moet worden gebracht.

Van deze verplichting kan worden afgeweken als de activiteiten worden ontplooid in het kader van het publiek belang. Daarvoor is wel nodig dat in een raadsbesluit het publiek belang van de activiteit wordt gemotiveerd. Het raadsbesluit moet worden aangemerkt als een concretiserend besluit van algemene strekking. Het besluit moet worden bekendgemaakt in een van overheidswege uitgegeven blad of een dag-, nieuws- of huis-aan-huisblad en moet open staan voor bezwaar en beroep. Belanghebbenden kunnen dan binnen uiterlijk zes weken na bekendmaking van het besluit een bezwaarschrift indienen bij de gemeente (artikel 6:7 van de Algemene wet bestuursrecht). De gemeente moet binnen zes weken een besluit nemen over het bezwaarschrift of – indien een commissie als bedoeld in artikel 7:13 van de Algemene wet bestuursrecht is ingesteld – binnen twaalf weken, gerekend vanaf de dag na die waarop de termijn voor het indienen van het bezwaarschrift is verstreken. Bij afwijzing van de bezwaren kan de belanghebbende beroep instellen bij de bestuursrechter.

Voor het verplicht in rekening brengen van minimaal een integrale kostprijs voor de levering van goederen, werken en diensten of voor het verstrekken van leningen, garanties en kapitaal gelden een aantal uitzonderingen. Deze uitzonderingen worden in het vierde lid opgesomd.

Artikel 13 Vaststelling hoogte belastingen, rechten, heffingen en prijzen

Het vaststellen van de tarieven voor belastingen, rechten, leges en heffingen is een bevoegdheid van de raad. Deze bevoegdheid kan niet worden gedelegeerd (artikel 156 van de Gemeentewet).

Artikel 14 Financieringsfunctie

Artikel 212 van de Gemeentewet bevat de bepaling, dat de financiële verordening in elk geval regels voor de algemene doelstelling en de te hanteren richtlijnen en limieten van de financieringsfunctie bevat. Dit artikel geeft invulling aan deze plicht. Het artikel bevat kaders voor het financieringsbeleid. De kaders voor de financiële organisatie van de financieringsfunctie staan in artikel 16 van deze verordening.

Het eerste lid bevat richtlijnen voor de uitvoering van de financieringsfunctie.

In het tweede lid zijn de kaders voor het financieel beleid vermeld, die bij de uitvoering in acht moeten worden genomen. In aanvulling op de regels uit de Wet financiering decentrale overheden en daarop gebaseerde besluiten en regelingen stelt het tweede lid een aantal aanvullende kaders. Zo mag geen gebruik worden gemaakt van financiële derivaten.

Gemeenten mogen alleen leningen en garanties verstrekken en financiële participaties aangaan voor het behartigen van een publiek belang (artikel 2 van de Wet fido). Daarbij bepaalt het tweede lid van artikel 160 van de Gemeentewet, dat een besluit tot de oprichting van en de deelneming in stichtingen, maatschappen, vennootschappen, verenigingen, coöperaties en onderlinge waarborgmaatschappijen niet eerder wordt genomen dan nadat de raad een ontwerpbesluit is toegezonden en hij zijn wensen en bedenkingen ter kennis van het college heeft kunnen brengen.

Het derde lid draagt het college op bij het verstrekken van leningen, garanties en kapitaal zo mogelijk zekerheden te bedingen om zo het financiële risico waaraan de gemeente bloot komt te staan, te verminderen. Dit is zeker als het om grote bedragen gaat, iets om op te letten.

Artikel 15 Administratie

Onder dit artikel zijn algemene bepalingen opgenomen voor de inrichting van de gemeentelijke administratie. Op hoofdlijnen wordt opgedragen welke gegevens systematisch moeten worden vastgelegd en aan welke eisen deze gegevens en de vastlegging er van moeten voldoen.

Artikel 16 Financiële organisatie

Dit artikel geeft de uitgangspunten voor de financiële organisatie en draagt het college op hiervoor zorg te dragen. Het college is op grond van artikel 160 van de Gemeentewet bevoegd regels te stellen over de ambtelijke organisatie. Deze bevoegdheid betreft ook het stellen van regels voor de financiële organisatie.

Artikel 17 Interne controle

De accountant toetst jaarlijks of de gemeenterekening een getrouw beeld geeft van de gemeentelijke financiën en of de (financiële) beheershandelingen die eraan ten grondslag liggen rechtmatig zijn verlopen. Dit artikel draagt het college op maatregelen te treffen opdat gedurende het jaar of vooraf aan de accountantscontrole de gemeente zelf nagaat of de cijfers in de administraties een getrouw beeld geven en of de financiële beheershandelingen die aan de baten en lasten en de balansmutaties ten grondslag liggen rechtmatig (zijn) verlopen.

Artikel 18 Intrekken oude verordening en overgangsrecht

De verordening treedt in de plaats van de vorige op grond van artikel 212 Gemeentewet ingestelde verordening. Het artikel bepaalt dat de verordening van toepassing is op alle stukken van het genoemde begrotingsjaar en latere jaren. De jaarstukken van het vorig begrotingsjaar moeten nog voldoen aan de bepalingen uit de oude verordening.

Artikel 19 Inwerkingtreding en citeertitel

Artikel 19 geeft de naam, waarmee in de gemeentelijke stukken naar deze verordening moet worden verwezen.